

Thông tin về Thiên nhiên và Bảo tồn

Nguồn:

Lao Động

Số: 213

Ngày: 16/9/08

Vedan lắp công nghệ

"bức tử" sông Thị Vải

■ NGÔ NGUYỄN

Thiết kế hệ thống điều khiển tinh vi để chất thải được xả theo ý người vận hành. Chôn nhiều đường ống sâu dưới đất để chất thải không cần qua xử lý "tuôn" ngầm dưới lòng đất ra sông Thị Vải, đó ai biết. Suốt từ 1994 đến nay, Vedan đã vận hành hệ thống này, tinh vi đến mức theo thừa nhận của Sở TNMT Đồng Nai, liên tục kiểm tra mà không hề phát hiện... Không chỉ Vedan, cơ quan chức năng còn phát hiện ở KCN Nhơn Trạch 1 cũng có "công nghệ" này...

Rót mặt nạ

Nguồn tin riêng PV cho hay, đến cuối giờ chiều hôm qua (15.9.2008), đoàn kiểm tra liên ngành Bộ TNMT đã làm việc với Cty Vedan. Theo đó, Phó Tổng GD Cty đã thừa nhận sai phạm và đổ lỗi cho công suất nhà máy quá nhanh, hệ thống xử lý nước thải không đầu tư theo kịp công suất nên... Trung bình 1 tháng xả trên 44.800m³, dịch thải lỏng sau lên men từ tinh bột sắn, mặt rỉ đường có nhiều hoá chất độc hại. Vedan tự ý nâng công suất nhà máy lên gấp đôi mà không làm báo cáo tác động môi trường.

Tim hiểu của PV, khi đoàn kiểm tra của Bộ TNMT kiểm tra hệ thống xử lý chất thải đã ngừng khi phát hiện từ 2 khu bể chứa (6.000-7.000m³ và 15.000m³) chứa dịch thải lỏng sau sản xuất của 3 nhà máy thuộc Cty CPHH Vedan (Nhà máy sản xuất lysin, Nhà máy sản xuất bột

ngọt và Nhà máy sản xuất PGA) đã phát hiện một hệ thống van và đường ống kỹ thuật rất tinh vi.

Tại khu vực bể bán âm chứa dịch thải sau sản xuất lysin (6.000m³-7.000m³) Cty đã dày công thiết kế máy bơm công suất khoảng 350m³/h. Đầu hút máy bơm đặt trong bể chứa chất thải. Đầu ra máy bơm chia thành 3 đường ống, 1 vào khu vực để sản xuất, 1 vào hồ chứa và 1 đường chính thì nối với trụ bơm được cắm sâu ở cầu cảng số 2 để thải ra ngoài sông. Khi khoá tất cả các van lại, chỉ để van đường ống chính rồi vận hành máy bơm thì chất thải từ bể chứa sẽ xả trực tiếp ra sông.

Tại khu vực bể chứa rỉ mặt đường (15.000m³) có một hệ thống van đóng mở có thể điều khiển dòng chất lỏng theo ý người vận hành.

Việc vận hành hệ thống máy bơm do 2 người nước ngoài của Cty đảm nhiệm và xả vào ban đêm, trung bình 24h xả 2 tiếng đồng hồ.

Sở "bó tay"?

Trả lời chất vấn PV hôm qua (15.9), ông Hoàng Văn Thống (Chi cục trưởng Chi cục BVMT- Sở TNMT) cho biết, trung bình một năm lập đoàn 2 lần đi kiểm tra Vedan. Tuy nhiên chỉ kiểm tra có 1 ngày, những ngày còn lại phải làm hồ sơ báo cáo theo quy định, không đủ thời gian, nhân lực để phát hiện ra. "Có lần, mình phát hiện một số đường ống thì cán bộ kỹ thuật Cty giải thích là ống bơm nước sông vào để giải nhiệt cho máy móc...!". Ông Thống nói và cho biết thêm, Vedan đã từng bị xử phạt hành chính vì nước thải không đạt chuẩn, tổng cộng 4 lần, với số tiền vồn vện... 23 triệu đồng. Mức phạt cao nhất về nước thải không đạt chuẩn theo Nghị định 81 cũng chỉ 50 triệu đồng.

Theo giấy phép số 864/GP-BTNMT ngày 23.4.2008 do Bộ TNMT cấp cho Vedan thì Cty này được phép xả nước thải vào nguồn nước (phải đạt chuẩn) với lưu lượng tối đa hơn 80.400m³/ngày đêm. Mẫu nước thải của Vedan được cơ quan chức năng thu giữ đang được xét nghiệm. Theo nguồn tin PV, nước thải của Công ty Vedan ra sông Thị Vải có chứa nhiều axitsulfuric.

NGÔ NGUYỄN